

Plan mot kränkande behandling för Stora Mellby förskola, 23/24 Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2023-10-31

Diarienummer: 2024.274 BUN

Gäller för: Stora Mellby förskolan

Giltighetstid: Verksamhetsår 23/24

Revideras senast: Ny plan upprättas varje år

Dokumentansvarig: Rektor

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision

Att vara medveten om och aktivt arbeta för att förebygga diskriminering är avgörande för att skapa en trygg och stödjande förskolemiljö där alla barn har möjlighet att trivas och utvecklas. Vi är alla olika men lika mycket värda! På vår förskola ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling. En förskola för alla, där barnen känner sig trygga.

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrier), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för allas lika värde. Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår från förskolans uppdrag att verka för demokratiska värderingar och för respekt för de mänskliga rättigheterna. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola.

Vi arbetar kontinuerligt med att säkerhetsställa barnens trygghet. Genom att ha närvarande och samspelta pedagoger och ständigt observera och reflektera över barnens samspel och interaktion i de olika miljöerna säkerställer vi detta. Vi gör om och utformar våra miljöer utifrån barnens behov och intressen, reflekterar över vilka

värderingar och föreställningar som finns hos personal. Vi sätter stort värde på vår relation med barn och vårdnadshavare. Vi försöker i vårt arbete skapa ett förtroende hos vårdnadshavare, då vi av erfarenhet vet att trygga vårdnadshavare ger trygga barn.

I början av läsåret fokuserar vi mycket på hur vi är mot varandra, hur vi pratar med och tar i varandra och vilka regler och ramar som ska gälla på förskolan.

Verksamhetens lokaler används på ett sätt som gör att man undviker otrygga situationer, t.ex genom att dörrarna hålls öppna mellan rummen.

- Ökad närvaro av pedagoger vid toalett situationer
- Vuxna finns nära barnen i deras lek och val av aktiviteter
- Uppmärksamhet på det språkbruk som råder.
- Pedagoger sprider ut sig vid utomhusvistelse för att få maximal översikt över barngruppen.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Barnens delaktighet

Barnen har varit delaktiga genom bl.a. samtal och uppsättning av regler och förhållningssätt på förskolan.

- Vi har lyssnat och sett vad barnen gett uttryck för.
- Diskussioner med barnen kring hur vi har kunnat förbättra situationer när det kommer till uteslutningar av barn.
- Vi har synliggjort för barnen hur vi tagit tillvara på deras tankar och idéer, bl.a genom att konkret visa vilka förändringar vi gjort.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vi har haft en god kommunikation med vårdnadshavare där de vågat ställa frågor och de upplever att vi lyssnar på dem.

- Föräldramöten
- Utvecklingssamtal
- Dagliga samtal i tamburen
- Lärloggar på unikum

Personalens delaktighet

Arbetslaget utvärderar gemensamt föregående års prioriterade mål och åtgärder. Kartläggning och analys sker i början på varje läsår.

- Vi har diskuterat olika kartläggningsmetoder vi ska använda med varandra.
- Vi har delat upp ansvaret för kartläggningarna mellan oss.

- Vi har reflekterat kring och diskuterat resultat av kartläggningarna, åtgärder och genomförande.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående läsår	Motverka uteslutningar av barn i leken. (Fortsatt arbete).
Aktiva åtgärder	<p>Vi börjar varje läsår med att lägga störst fokus på normer och värden i och med första delen av lärohjulet, "Du och jag". Detta lägger grunden för resten av året.</p> <p>Vi är närvarande och lyhörda pedagoger.</p> <p>Vi har förebyggande samtal om hur vi är mot varandra.</p> <p>Vi pratar om känslor och hur det känns att bli utesluten.</p> <p>Forumteater</p> <p>Diskussionsbilder</p>
Resultat	<p>Vi ser att vi har fått en större "Vi-känsla", gemenskap och samhörighet i barngrupperna allt eftersom arbetet har fortskridit. Diskussionerna vi haft med barnen kring vårt förhållningssätt har förändrats över året. Vi har pratat med barnen om vad det innebär att vara ifred utan att utesluta andra. Ifred är man själv och vi har visat på plats där man kan vara ifred. Vi har funnits där för barn som har behov av stöttning i lek och andra sammanhang.</p> <p>Barnen delar med sig av sina tankar och visar större förståelse för andras känslor. Det har blivit färre uteslutningar.</p>

<p>Analys</p>	<p>Den större "vi-känslan", sammanhållningen och gemenskapen i barngrupperna, har skapat trygghet för barnen och motverkat uteslutningar i leken. I och med att barnen har fått vara delaktiga med sina tankar och idéer kring regler så känner de större ansvar att upprätthålla dom. Ett strukturerat arbete och planerad undervisning med tydligt upplägg och insatser har gjort att vi har hållit arbetet med att motverka uteslutningar levande under hela året. Vi har varit noga med att se till att arbetet har fått stort utrymme och all personal på förskolan har jobbat mot samma mål. Med resultatet från GR-enkäten ser vi att vi har varit tydliga i vårt arbete gentemot både barn och föräldrar, genom daglig kontakt i tamburen, lärloggar och undervisning. Vi har uppmuntrat diskussioner med barnen och vi ser nu att barnen vill dela med sig av sina tankar. När vi diskuterar uteslutningar med barnen ur olika perspektiv så ser vi att de fortare får en större förståelse och kan sätta sig in i andras känslor, tex "Hur hade du känt...?"</p>
----------------------	--

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att diskrimineras av andras normer och föreställningar.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling

Kartläggning av Risker

Att barnen behandlar varandra illa genom att exempelvis tala illa om varandra, utesluta och knuffa/slå mm. Barn som inte vågar/vill/kan säga till en pedagog om något har hänt. Barn med särskilda behov kräver mer uppmärksamhet av pedagogerna.

Analys

Att pedagogerna inte kan vara överallt samtidigt i olika situationer. Att barn inte säger till en pedagog om något har hänt kan bero på att han/hon känner sig otrygg med pedagogerna, inte kan eller vill berätta. Barn med särskilda behov kan kräva mer uppmärksamhet vilket kan leda till att andra barn får mindre, konsekvensen blir att pedagoger kan missa vad som händer i övriga barngruppen.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

Kön

Kartläggning av risker

Normer gällande klädsel och förväntade beteenden.

Barn bemöts, behandlas och ges olika förutsättningar beroende på kön.

Analys

Alla människor oavsett ålder och kön blir färgade av normer som finns i samhället under sin levnad. Vi vuxna behöver vara vaksamma och tänka på och diskutera normerna med varandra. Vi tycker att vi genom våra diskussioner får nya perspektiv på vårt bemötande och är benägna att förändra våra egna värderingar kring normer.

Planering

Det är viktigt att vi gör oss medvetna om våra egna värderingar och diskuterar dem i arbetslaget för att säkerställa könsneutral utbildning och undervisning så långt det är möjligt.

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

Barnen får ej möjlighet att uttrycka den könstillhörighet de själva identifierar sig med.

Analys

Genom att tänka på att bemöta barnen som just barn och inte utifrån normen flickor och pojkar ökar chansen att barnen får uttrycka den könstillhörighet de själva identifierar sig med. Vi tänker att barnen inte ännu har klart för sig sin egen identitet, men vi ska ge alla tillåtelse att vara som de själva vill. Hjälpa till att det är accepterat av övriga barn. Vi har ett ansvar att visa att vi alla får vara olika och vidga barnens perspektiv, t ex genom olika program från UR, Svt play, böcker mm.

Planering

Utbildningen och undervisningen ska lyfta mångfalden och alla likas värde oavsett könsuttryck och könsidentitet. Vi har ett ansvar att visa barnen att vi alla får vara olika och hjälper barnen att vidga deras perspektiv.

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

Risk för att barnen diskrimineras pga hudfärg, språk och kultur.

Vi ser att några barn uttrycker diskriminerade värderingar gällande etnisk tillhörighet.

Analys

I alla samhällen förekommer det mer eller mindre synliga förutfattade meningar om personer med annan etnicitet än den egna. Dessa förutfattade meningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas.

Om vi upplever att barnen har med sig diskriminerande värderingar gällande etnicitet hemifrån är det förskolans skyldighet att aktivt hjälpa barnen få syn på alla människors lika värde. Vi tänker på att bemöta våra barn som just barn, inte som svensk, afghan, syrier osv. Vi ska visa på att alla är lika mycket värda och ge barnen ett större perspektiv.

Planering

De normer och strömningar som råder i samhället gör att förskolan måste arbeta för att framhålla allas lika värde.

Vi ser att det är viktigt att vi har material, ex pussel, dockor och sagor som representerar mångfald. Det ger barnen möjlighet till igenkänning.

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

Barn och familjer som inte följer den kristna normen riskerar att bli felaktigt bemötta.

Analys

De flesta av de högtider vi uppmärksammar har sitt ursprung i de kristna traditionerna. Okunskap kring andra religioner och trosuppfattningar kan leda till omedvetna diskrimineringar. Vi tänker på att bemöta våra barn som just barn, oavsett vilken trosuppfattning familjerna har. Vi ska respektera och jobba för en acceptans av olika trosuppfattningar.

Planering

Viktigt att vi säkerställer vilka religioner och trosuppfattningar som finns representerade på vår förskola och uppmärksamma respektive högtidsdagar.

Funktionsnedsättning

Kartläggning av risker

Bristande tillgänglighet inom- och utomhus.

Bristande tillgänglighet för att kunna tillgodogöra sig utbildning och undervisning.

Att inte bli bemött utifrån sina egna förutsättningar.

Bristande resurser för att bemöta barn i behov av särskilt stöd.

Brist på förståelse för behoven vissa barn med funktionsnedsättning har.

Analys

Vi behöver möta varje enskilt barn utifrån dess förutsättningar och säkerställa att både inne- och utemiljö är tillgänglig för samtliga barn.

Viktigt att pedagogerna har kunskap om hur utbildning och undervisning behöver anpassas vilket de till exempel kan få hjälp av specialpedagog genom att anmäla behov av stöd.

Viktigt att vi i vår utbildning och undervisning påvisar allas lika värde och olika behov.

Diskutera i barngruppen om att vi alla har olika förutsättningar.

Planering

Vid upplevelse av bristande resurser är det viktigt att anmälan om stöd lämnas till rektor så fort som möjligt.

Planering av utbildning och undervisning måste anpassas till samtliga barn.

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

Negativt bemötande vid avvikelse från traditionell sexuell läggning.

Analys

Visa på allas lika värde. För att motverka att negativt bemötande sker så använder vi oss av böcker som handlar om olika familjekonstellationer. Vi bemöter barnens frågor och funderingar. Vi behöver aktivt arbeta med att det finns en mängd olika familjekonstellationer och att alla är lika rätt.

Planering

Säkerställa att det finns material, exempelvis böcker, med olika familjekonstellationer.

Viktigt att vi möter barnens frågor och funderingar professionellt.

Ålder

Kartläggning av risker

Barnen ges olika möjligheter beroende på ålder i stället för mognad.

Det ställs krav på barnen beroende på ålder i stället för mognad.

Vuxnas språkbruk: "Du som är så gammal borde....."

Analys

Viktigt att vi utgår från individens kompetens, mognad och intressen utan att ta ålder i beaktande. Vi måste utmana barnen utifrån deras individuella mognad. Se till varje individ och utvecklingsnivå för att inte åldersdiskriminering ska ske. Detta kan skapa stress och känsla av prestationsångest hos barnen. Även åt andra hållet där barn har ett behov av att få utmanas i högre kunskapsnivåer och kan då känna en rastlöshet av att inte få den möjligheten och utöka sin potential.

Planering

Arbeta bort språkuttryck såsom "småbarnsavdelning".

Vid gruppindelningar utgå från barnets mognad i stället för ålder.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Mål 1	Att ge varje individ större utrymme.
Aktiva åtgärder	Närvarande och lyhörda pedagoger. Undervisning och aktiviteter i mindre sammanhang. Lek i mindre grupper.
När? Ansvarig	Varje vecka. Hela arbetslaget
Uppföljning (Unikum?)	Veckoreflektioner. Delanalys och diskussioner på planeringsmöten.

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagen rutin samt ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:

Rektor: 0322-616798

Avdelningar

Blomman: 0734269721

Biet: 0734142388

Bikupan: 0734142221

Bilagor

Bilaga - Länk till Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)

<https://www.alingsas.se/wp-content/uploads/2020/07/Anm%C3%A4lan-om-kr%C3%A4nkande-behandling.pdf>